

Handläggare
Berit Heidenfors
08-535 312 77
Berit.Heidenfors@huddinge.se

Vård- och omsorgsnämnden

Finskspråkig äldreomsorg – svar på Huddingeförslag

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att avslå Huddingeförslaget att öppna en avdelning på ett vård- och omsorgsboende i Skogås eller Trångsund med finskspråkig inriktning.

Sammanfattning

Ett Huddingeförslag har inkommit till vård- och omsorgsnämnden. I förslaget framhålls behovet av att öppna en avdelning på ett vård- och omsorgsboende i Skogås eller Trångsund med finskspråkig inriktning. 153 personer har skrivit under förslaget och lyfter bland annat fram vikten av att ha nära till sina anhöriga som flyttar in på ett vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen anser att det är viktigt för den äldre att kunna ha en fortsatt kontakt med familj, anhöriga och vänner även efter att man flyttat in på ett äldreboende.

Förvaltningen ser innehållet i Huddingeförslaget som en angelägen del av en god äldreomsorg. I dagsläget finns det inte tillräckligt många personer för att öppna en avdelning på ett vård- och omsorgsboende i Skogås eller Trångsund med finskspråkig inriktning.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

2020-01-15 lämnades ett Huddingeförslag om en finskspråkig äldreomsorgsavdelning i Skogås/Trångsundområdet. 153 personer har kommenterat och samtyckt till förslaget. Vård- och omsorgsnämnden har fått i uppdrag att utreda förslaget.

I förslaget lyfts det långa avståndet mellan östra Huddinge och Björnkulla vård- och omsorgsboende i Flemingsberg, kommunens enda finskspråkiga äldreboende, upp som problematiskt. Man beskriver en resa om runt två timmar med allmänna kommunikationer. För anhöriga och vänner, framför allt för äldre personer, leder det till svårigheter att hålla kontakt med sina anhöriga.

Äldre som står inför ett val om särskilt boende är tveksamma till Björnkulla vård- och omsorgsboende då man oroar sig för att inte få besök av anhöriga och den risk för ensamhet som det innebär.

Det är angeläget för den äldre att kunna ha en fortsatt kontakt med familj, anhöriga och vänner även efter att man flyttat in på ett äldreboende. Socialstyrelsens nationella brukarenkät 2020 visar att 69 procent av de boende på särskilt boende besvärar sig av ensamhet.

Huddinge kommun ingår i det finska förvaltningsområdet utifrån lagstiftningen om nationella minoriteter. Det betyder att kommunen har ett särskilt ansvar för att ge service på finska, bemöta den enskilda på finska, att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska och att förskola och äldreomsorg helt eller delvis bedrivs på finska. Information ska lämnas till den som ansöker om bistånd inom ramen för äldreomsorgen om möjligheterna till sådan service och omvårdnad.¹

I kommunen bor det 2 228 personer som är födda i Finland. Av dessa är 1 209 personer 65 år eller äldre.² Antalet personer i behov av vårdinsatser inom denna målgrupp beräknas därför öka snabbt inom de närmaste åren. I nuläget bor totalt 40 finlandsfödda Huddingebor på olika särskilda boenden för äldre i kommunen. I Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom lyfts språkets och kulturens betydelse upp samt vikten av att vårdpersonal talar ens eget språk.

Att förstå och bli förstådd är viktigt inom äldreomsorgen. För många som lärt sig svenska som andraspråk i vuxen ålder kan det inlärd, nyare språket successivt försvinna när minnet försämras. Risken ökar i samband med demenssjukdom, stroke eller andra skador på hjärnan.

På Björnkulla vård- och omsorgsboende finns idag tre avdelningar med finspråkig inriktning, både en somatisk avdelning med plats för nio personer och två demensavdelningar med plats för 18 personer. Periodvis har det varit svårt att fylla platserna. Såväl Södertälje som Botkyrka kommun har köpt och köper för närvarande platser. Demensavdelningarna är vanligtvis fyllda. Periodvis har det dock varit kö till demensboendeplatser på Björnkulla vård- och omsorgsboende.

I samband med biståndsbedömning har förvaltningen inte uppmärksammat någon efterfrågan om särskilt boende på finska i östra Huddinge varit aktuell.

Remissinstans

Huddinges pensionärsråd är remissinstans i ärendet. Pensionärsrådets bifaller Huddingeförslaget om finskspråkigt äldreboende i Skogås/Trångsund. Detta mot bakgrund av att finskspråkiga äldre med behov av särskilt boende är en ökande grupp och med stöd av minoritetslagstiftningen. Se bilaga 3.

¹ Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Lag (2018:1367). 18 c §

² Enligt uppgift från Sandra Dovärn, statistiker, kommunstyrelsens förvaltning.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser innehållet i Huddingeförslaget som en angelägen del av en god äldreomsorg. På Björnkulla vård- och omsorgsboende finns idag finskspråkiga avdelningar för personer med somatisk ohälsa och för personer med demenssjukdom. Att i dagsläget starta en eller flera finskspråkiga avdelningar i Östra Huddinge bedöms leda till att kommunen kommer att stå med tomma platser då behovet inte anses tillräckligt stort för att fylla en eller flera avdelningar. Det är inte heller möjligt att blanda äldre personer med demenssjukdom ihop med äldre personer med somatiska sjukdomar då dessa målgrupper har olika behov av omsorg.

Utifrån den förväntade ökningen av antalet vård- och omsorgsboendeplatser med finskspråkig inriktning kan behovet komma att förändras i framtiden. Det kan leda till ett annat underlag som gör det möjligt för kommunen att öppna ytterligare finskspråkiga avdelningar i andra delar av kommunen. Förvaltningen kommer att följa detta och aktualisera detta om behov uppstår.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Ett genomförande av förslaget skulle få ekonomiska konsekvenser då det blir kostsamt att öppethålla en avdelning som inte har full beläggning.

Lotta Wigen
Socialdirektör

Lina Blombergsson
Biträdande socialdirektör

Bilagor

1. Remissmissiv
2. Huddingeförslag – finskspråkig äldreomsorg
3. Remissvar från Huddinges pensionärsråd (§ 7, HPR den 3 februari 2021)

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsens förvaltning, servicecenter

Huddinges pensionärsråd